

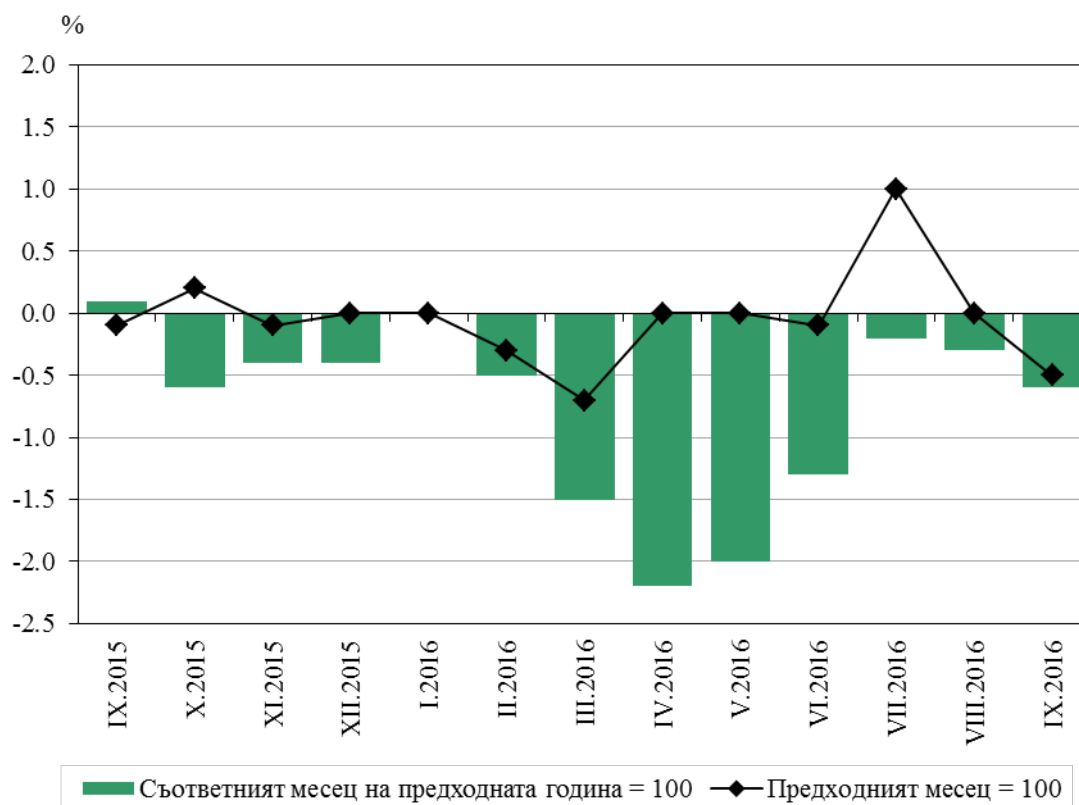
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА СЕПТЕМВРИ 2016 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за септември 2016 г. спрямо август 2016 г. е 99.5%, т.е. месечната инфлация е минус 0.5%. Инфлацията от началото на годината (септември 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 0.7%, а годишната инфлация за септември 2016 г. спрямо септември 2015 г. е минус 0.6% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2015 - септември 2016 г. спрямо периода октомври 2014 - септември 2015 г. е минус 0.8%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През септември 2016 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - цените остават на равнището от миналия месец;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.3%;
- облекло и обувки - намаление с 0.3%;

- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.2%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.5%;
- здравеопазване - цените остават на равнището от миналия месец;
- транспорт - намаление с 0.3%;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- развлечения и култура - намаление с 6.8%;
- образование - увеличение с 1.4%;
- ресторанти и хотели - намаление с 1.4%;
- разнообразни стоки и услуги - намаление с 0.1%.

През септември 2016 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 1.2%, брашно - с 1.0%, бял хляб - с 0.2%, месо от домашни птици - с 0.5%, прясно мляко - с 0.5%, олио - с 0.3%, ябълки - с 6.5%, грозде - с 10.9%, цитрусови и южни плодове - с 3.0%, домати - с 5.0%, краставици - с 4.6%, пипер - с 16.1%, зрял лук - с 1.4%, моркови - с 2.8%, маслини - с 1.7%, леща - с 0.7%, захар - с 0.5%, какао - с 1.3%, оцет - с 0.3%, минерална вода - с 0.3%, газирани напитки - с 0.8%, плодови сокове - с 0.1%, и други.

През септември 2016 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: хляб „Добруджа“ - с 0.9%, макаронени изделия - с 1.7%, свинско месо - с 1.0%, малотрайни и трайни колбаси - съответно с 0.3 и 1.1%, мляно месо (кайма) - с 0.8%, кисело мляко - с 0.8%, сирене и кашкавал - съответно с 0.7 и 0.3%, яйца - с 2.8%, млечни масла - с 1.7%, маргарин - с 3.2%, зеле - с 5.7%, зрял чесън - с 1.2%, зрял боб - с 0.8%, сол - с 0.3%, кафе - с 1.0%, бира - с 1.4%, и други.

През септември 2016 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: обувки - с 1.2%, течни горива за битови нужди - с 0.2%, перални и съдомиялни машини - с 1.0%, отоплителни уреди и климатични инсталации - съответно с 0.9 и 2.8%, продукти и препарати за почистване - с 1.9%, дизелово гориво - с 0.2%, автомобилен бензин А95Н - с 0.1%, метан за ЛТС - с 0.2%, пътнически въздушен транспорт - със 7.7%, пакетни услуги за почивка и туристически пътувания - с 15.7%, услуги по краткосрочно настаняване - с 13.4%, продукти за лична хигиена и козметични продукти - с 0.3%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: цигари - с 0.1%, облекло - с 0.2%, материали за ремонт и поддържане на жилище - с 0.2%, газообразни горива за битови нужди - с 1.0%, въглища и дърва за отопление - съответно с 0.2 и 0.9%, мебели - с 1.0%, хладилници - с 1.8%, готварски печки - с 0.9%, бойлери - с 0.7%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 2.3%, автобусен транспорт - с 0.3%, цветарство - с 0.5%, услуги, свързани с висшето образование - с 1.4%, и други.

През септември 2016 г. цените на лекарствените продукти и на стоматологичните услуги остават на равнището от предходния месец, а цените на лекарските услуги са се увеличили с 0.2%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за септември 2016 г. спрямо август 2016 г. е 99.3%, т.е. месечната инфлация е минус 0.7%. Инфлацията от началото на годината (септември 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 1.1%, а годишната инфлация за септември 2016 г. спрямо септември 2015 г. е минус 1.1% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2015 - септември 2016 г. спрямо периода октомври 2014 - септември 2015 г. е минус 1.4%.

Според ХИПЦ през септември 2016 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - цените остават на равнището от миналия месец;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.3%;
- облекло и обувки - намаление с 0.2%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.1%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.1%;
- здравеопазване - цените остават на равнището от миналия месец;
- транспорт - намаление с 0.7%;
- съобщения - намаление с 0.1%;
- развлечения и култура - намаление с 4.7%;
- образование - увеличение с 1.2%;
- ресторанти и хотели - намаление с 4.1%;
- разнообразни стоки и услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за септември 2016 г. спрямо август 2016 г. е 100.1%, а от началото на годината (септември 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е 100.2% (табл. 3 от приложението).

През септември 2016 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - цените остават на равнището от миналия месец;
- нехранителни стоки - увеличение с 0.3%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за септември 2016 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла 2015	IX.2016		
		предходният месец = 100	декември 2015 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	99.5	99.3	99.4
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	31.842	100.0	100.7	99.7
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.259	100.3	102.2	102.4
03 Облекло и обувки	4.305	99.7	93.7	99.4
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	17.350	100.2	99.9	100.5
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	4.517	99.5	98.0	97.7
06 Здравеопазване	6.579	100.0	99.9	100.4
07 Транспорт	8.961	99.7	98.3	96.3
08 Съобщения	5.274	100.0	96.1	95.5
09 Развлечения и култура	5.285	93.2	96.1	99.4
10 Образование	0.634	101.4	101.5	102.0
11 Ресторанти и хотели	5.382	98.6	100.4	101.2
12 Разнообразни стоки и услуги	4.612	99.9	98.4	98.3
Хранителни стоки	33.250	100.1	100.6	99.6
Нехранителни стоки	33.186	100.0	98.6	99.5
Обществено хранене	4.833	100.1	101.1	101.6
Услуги	28.732	98.3	98.4	98.8

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за септември 2016 година

Потребителски групи	Тегла 2014	IX.2016			
		2015 = 100	предходният месец = 100	декември 2015 = 100	съответният месец от предходната година = 100
		%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	98.55	99.3	98.9	98.9
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	209.799	100.32	100.0	100.9	100.0
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	78.922	102.07	100.3	101.7	101.9
03 Облекло и обувки	37.124	96.90	99.8	94.7	99.6
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	103.166	99.22	100.1	99.8	99.5
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	77.477	98.68	99.9	98.7	98.6
06 Здравеопазване	58.442	99.93	100.0	99.9	100.4
07 Транспорт	159.516	94.96	99.3	97.5	96.1
08 Съобщения	64.338	95.10	99.9	95.9	95.3
09 Развлечения и култура	65.636	96.84	95.3	96.5	98.3
10 Образование	9.090	102.64	101.2	101.4	102.1
11 Ресторанти и хотели	80.952	100.22	95.9	99.1	100.8
12 Разнообразни стоки и услуги	55.538	98.93	100.0	98.3	98.4

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за септември 2016 година**

Потребителски групи	Тегла 2015	(Проценти)
		IX.2016 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.1
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	52.986	100.0
Облекло и обувки	3.664	99.8
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	26.594	100.2
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	2.309	99.3
Здравеопазване	7.832	100.0
Транспорт	1.422	100.0
Съобщения	0.659	100.0
Развлечения и култура	0.693	99.8
Разнообразни стоки и услуги	3.841	100.8
Хранителни стоки	52.986	100.0
Нехранителни стоки	24.728	100.3
Услуги	22.285	100.0